

حاکمیت فرهنگی رابه درستی اجرا نکرده ایم

داوود فتحعلی بیگی، از هنرمندان پیشکسوت هنرهای نمایشی درباره توجه به حاکمیت فرهنگی به جام جم گفت؛ یکی از بزرگ ترین معضلات ما در طول سالیان اخیر این بوده که برخی در سطوح پایین مدیریت فرهنگی به اصطلاح به جای آوردن کلاه، سرمی آورند. این نشانگر آن است که ما حاکمیت فرهنگی را به درستی اجرا نکرده ایم و حتی در مدیریت فرهنگی دچار چنین معضلاتی هستیم، معضل دیگری که داریم تفسیر

غلط مسائل از نگاه حاکمیت و هنرمند است. مثلا تمام دولت ها شعار مبارزه با فساد می دهند اما اگر من هنرمند انگشت بگذارم روی یکی از مفاسد جامعه، گاهی منهم به سیاه نمایی می شوم، درحالی که هنرمند با این کار درواقع به مدیریت فکری جامعه کمک می کند. وی افزود؛ اساسا یکی از مشکلات عمده وزارت ارشاد این است که مدیران خود را از بیرون بدنه وزارتخانه انتخاب می کنند،

دولت چهاردهم نیازمند توافق سازی برای حکمرانی فرهنگی

در شرایطی که تلاش ها برای انتخاب وزرای دولت چهاردهم در حال انجام است، پرسش اصلی آن است که این دولت در حوزه حاکمیت فرهنگی و انتخاب وزیر پیشنهادی باید چه مدلی را با فرهنگ، جامعه و هنرمندان دنبال کند؟

فرهنگ زیربنای ساخت یک ملت و امت است؛ زیرا فرهنگ و رویکرد های فرهنگی باعث می شود تا یک جامعه به سوی قله ها حرکت کند یا در حوضیض واماندگی درجا بزند. از همین روست که موضوع حکمرانی فرهنگی یا حاکمیت فرهنگی (Cultural Governance)، امروزه به یکی از بنیادی ترین موضوعات در جوامع بشری بدل شده است. این حکمرانی شامل سیاست ها و سیاست گذاری های فرهنگی می شود که توسط دولت ها پدید می آیند. علاوه بر این، به

نامربوط ارتباطش قطع نشود. این قضیه به ویژه در بخش هنرمندان خیلی باید مورد توجه قرار گیرد، چون بعضی هنرمندان یکسری استعدادهای شخصی دارند که به شکل متوازن در حوزه فرهنگ رشد نکردند؛ به همین دلیل گاهی شاهد اخلاقیاتی از آنها هستیم که به تأمل ویزه ای نیاز دارد.

سیاسی به فرهنگ نگاه نکنیم

محمدحسین ساعی، نماینده شورای عالی انقلاب فرهنگی در شورای فرهنگ عمومی کشور معتقد است جمهوری اسلامی صاحب سیاست های کلان و اسناد و در برخی موارد نظریه هایی در نظام فرهنگی، هنری، ارتباطی، رسانه ای، مذهبی و تبلیغی است. وی در رابطه با حکمرانی فرهنگی به جام جم گفت؛ شخصی که به عنوان وزیر آتی در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سایر وزارتخانه های مرتبط با مقوله فرهنگ منتخب می شود؛ مانند وزارتخانه های میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری و تا حدی وزارت آموزش و پرورش و... باید معتقد به اسناد بالادستی باشد. اگر معتقد نباشد اسناد ضمانت های اجرایی تعریف شده دارند. قاعدتا در صورت اجرا نشدن، دچار اصطکاک شدیدی می شوند. این اسناد معمولاً در فرآیندهای بسیار طولانی مدت و پس از گفت وگوهای بسیار زیاد، به عنوان اسناد سیاست گذاری تجميع می شوند؛ بنابراین وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی باید به این سیاست ها باور داشته باشد. نماینده شورای عالی انقلاب فرهنگی در شورای فرهنگ عمومی کشور در پاسخ به این سؤال که کدام خلأهای حکمرانی فرهنگی کشور باید در اولویت باشد، گفت؛ دو ایر جالش در عرصه فرهنگ وجود دارد که اگر حل نشود، هرکاری انجام دهیم، مسائل به صورت ریشه ای حل نخواهد شد؛ نکته اول این که منطق ادراکی جهان به واسطه زیرساخت های ارتباطی به صورت کامل در حال تغییر است. فناوری های نو به زیرساخت های جدید اضافه شده که همه منطق ها را متحول کرده است. رئیس دانشگاه سوره ادامه داد؛ در دوره های قبلی چون همگرایی رسانه ای و زیرساخت های ارتباطی نداشتیم، این امکان وجود داشت که عوالم فرهنگ هنر هرکدام به گونه ای اداره شود. امروز به واسطه همگرایی جدید باید در کلیت نظام جمهوری اسلامی به منطق واحد اداره حوزه فرهنگ، هنر و رسانه در کشور برسیم تا بر اساس آن منطق، تمام ساختارهای خردتر را مدیریت کنیم، سعی یادآوری کرد: ایر جالش دیگری که در عرصه فرهنگ به نظر می رسد، این است که در حوزه فرهنگ چه در بخش دولتی، چه در بخش خصوصی زیست بوم کاملی برای پیشبرد سیاست های کشور وجود ندارد. بخش های مختلف در نسبت با هم قرار گرفته اند که به جای عملیات هم افزا، انرژی آنها به تضعیف و کاهش اعتبار بخش های دیگر منجر می شود. وی در آخر بیان کرد؛ با حل این دو ایر جالش توسط وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی آینده، سایر مسائل روزمره و خردتر در زمینه های فرهنگی و هنری برطرف می شود.

توجه به ظرفیت روشنگر موسیقی ملی و انقلابی

محمد گلریز، خواندان انقلابی هم درباره نقش حاکمیت فرهنگی به جام جم گفت؛ مسأله فرهنگ جزو مسائل اساسی کشور است و اگر مسائل فرهنگی در ابعاد مختلف حل شود، دیگر موانع نیز حل خواهد شد. اگر فرهنگ در میان مردم پررنگ شود، اقتصاد و دیگر مسائل هم پررنگ می شود. رهبر معظم انقلاب هم گفتند که هرکسی که منصبی به عهده می گیرد، باید از بُن دندنان به جمهوری اسلامی اعتقاد داشته باشد که فرهنگ هم در دل این موضوع جای دارد. توقع ما این است که وزارت فرهنگ و ارشاد جدید در تمام زمینه های فرهنگی به خصوص موسیقی، سیاست گذاری و برنامه ریزی مشخص داشته باشد. او ادامه داد؛ وقتی وزیر می آید، باید توجهش نسبت به همه هنرمندان یک اندازه باشد؛ یعنی نگاهش باید فراگیر و همه گانی باشد. مدتی است که متأسفانه مسئولان فرهنگی ما به مسائل مربوط به موسیقی اهمیت کمتری می دهند اما موسیقی یکی از هنرهای اثرگذار است. معمولاً یک فیلم یا سریال خوب، مدتی بعد از پخش فراموش می شود اما چیزی که به یاد می ماند، موسیقی متن آن آثار است.

وزیر فرهنگ به نیازهای جامعه در بلندمدت پاسخ دهد

امیر دژاکام، بازیگر و مدرس دانشگاه در مورد شاخص های اولویت دار حکمرانی فرهنگی کشور در دولت چهاردهم به جام جم گفت؛ به اعتقاد من، وزارتخانه باید تولیدمحور شود؛ یعنی همه حوزه های فرهنگی و هنری به فکر تولید سهل تر و بیشتر باشند و قوانین و مقررات دست وپاگیر برای تحقق تولیدمحورشدن باید کنار گذاشته شود. وی تأکید کرد؛ بر همین اساس حکمرانی فرهنگی تولیدمحور باید نگاه ویژه تری به جوانان داشته باشد، چراکه قطعاً موجب پدیداری استعدادهای نوظهور می شود. لازم است که حکمرانی فرهنگی به امنیت ملی و منافع ملی ما فکر کند و در همین راه سیاست گذاری داشته باشد. دژاکام با بیان این که حکمرانی فرهنگی با آگاهی نسبت به تأثیرات تولیدات فرهنگی و هنری می تواند هزینه های دولت را کاهش دهد، گفت؛ با این که هنر هم اقتصاد دارد، اما نمی تواند درآمدزا باشد. مانند فلسفه که وجودش ضرورت دارد، اما نمی توان توقع داشت درآمدزایی داشته باشد. دژاکام یادآوری کرد: نبود حکمرانی دقیق در عرصه فرهنگ انواع شاخه های هنر را تنزل می دهد. هنر به نیاز زیبایی خواهی انسان پاسخ می دهد و مهم است که چنین عرصه مهمی حمایت دولت و برنامه مشخص داشته باشد.

چهره

سیدمحمدحسینی، معاون پارلمانی رئیس جمهور شهید آیت... رئیس هیات حکمرانی فرهنگی در دولت جدید به جام جم گفت؛ انقلاب اسلامی یک انقلاب فرهنگی است که بااهدایت ومجاهدت امام خمینی و یاران مبارزش منشأ تحول فکری و اعتقادی در جامعه و نیز فراتر از مرزهای جغرافیایی ایران عزیز شد.

در ۴۵ سال گذشته همواره تولیدات و جهت گیری های فرهنگی و هنری مدنظر و اهتمام امام راحل عظیم الشان، رهبر فرزانه انقلاب و دلسوزان نظام بوده است، در مراسم تنفیذ رئیس جمهور منتخب، رهبر انقلاب اشاره به اهمیت فرهنگ داشتند، اما در شرایط فعلی مسائل اقتصادی را اولویت کشور ذکر کردند که البته معنایش کم توجهی به این مقوله حائز اهمیت نیست، بنابراین انتظار است که رئیس جمهور و دولت چهاردهم، فرهنگ و هنر را به محاق کم اعتنائی نبرند و با انتخاب وزیری فرهیخته و کارآمد بتوانند پاسخگوی نیازهای جامعه باشند. وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی دولت دهم ادامه داد: درست است که در کشور دستگاه های دولتی و نهادهای فرهنگی متعددی فعال هستند و تولیدات فرهنگی و هنری محدود به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نمی شود، اما چون عمده حمایت ها از ناحیه این وزارت صورت می گیرد و اولویت های تعیین شده نوعی ریل گذاری برای تولیدات محسوب می شود و همچنین صدور مجوز و نظارت بر اجرای برنامه ها توسط این مجموعه انجام می شود، وزارت فرهنگ در حکمرانی فرهنگی نقش و جایگاه اول را ایفا می کند، بقیه دستگاه ها در قلمرو مأموریت خود حرکت می کنند و نقش چندانی نسبت به اقدامات ومحصولات سایر دستگاه ها ندارند، لذا وزیر فرهنگ در برابر رهبری، ریاست جمهوری، مجلس و مردم پاسخگو است و نمی تواند نسبت به ضعف ها و ایرادات فراقتنی کند.

این استاد دانشگاه تهران تصریح کرد؛ بر این اساس با توجه به تنوع و گستردگی وظایف وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی سزوار است شخصیتی به عنوان وزیر انتخاب شود که وجهه فرهنگی، علمی و مدیریتی او بر وجهه سیاسی و جناحی اش غالب باشد. فردی که آشنایی قابل قبولی نسبت به حوزه متکثر فرهنگ و هنر داشته باشد و از تجربه کافی در این عرصه برخوردار باشد، زیرا جایگاه وزارت، کارگاه کارآموزی وصحنه خطا وآزمون نیست، بر مبنای تجارب گذشته یک وزیر در نهایت چهار سال فرصت خدمت دارد و این دوره به سرعت سپری می شود، پس از لحظه

درحالی که در بدنه این وزارتخانه افراد بسیار شایسته ای وجود دارند. این که چه کسی وزیر خواهد شد یک بحث است و این که چه خواهد کرد بحث دیگری است. لازم و واجب است که وزیر جدید این رویه های غلط را اصلاح کند. در این مقطع انتظار ما هنرمندان این است وزیری سر کار بیاید که اول مجموعه و نگاه کلان حاکمیت فرهنگی را خوب بشناسد.

حکمرانی فرهنگی؛ حلقه مفقوده مدیریت کشور

سیدعلی یزدی خواه، نماینده مردم تهران و عضو کمیسیون فرهنگی در مجلس شورای اسلامی معتقد است، نظام حکمرانی فرهنگی یکی از حلقه های مفقوده در مدیریت کشور است. وی در این رابطه به جام جم توضیح داد: حلقه های حکمرانی فرهنگی و هنری مفقوده در کشور باید مورد بررسی و توجه قرار بگیرد و برای آن حکمرانی متناسبی داشت تا به حل و فصل مسائل و عملیاتی شدن طرح ها برسیم. یزدی خواه افزود؛ یکی از مهم ترین موضوعاتی که برای اعمال مدیریت متمرکز حکمرانی فرهنگی مورد نیاز است، تقسیم کار بین دستگاه های گوناگون کشور است که اکنون این تقسیم کار وجود ندارد وشاهد تششت آراوموای کاری هستیم که همه این موارد به حکمرانی فرهنگی کشور ضربه می زند. نماینده مردم تهران خاطرنشان کرد: نباید بودجه فرهنگ و هنر تریف ترین بودجه را داشته باشد، بلکه حمایت نهادهای حاکمیتی را لازم دارد تا حکمرانی فرهنگی بتواند اهدافی که برای خود تعریف می کند را اجرایی کند. نبود حکمرانی فرهنگی دقیق باعث می شود سندهایی مانند سند موسیقی، رفع فیلترینگ و... به پنگام انجام نشود. این مباحث باید دهه های قبل حل و فصل می شد، موضوعات نوپدیدتر مانند هوش مصنوعی و

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی باید مرد میدان باشد

امیرحسین بانکی پور، عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی و نماینده مردم اصفهان در مجلس شورای اسلامی درخصوص حکمرانی فرهنگی مورد نیاز کشور در دولت جدید به جام جم گفت؛

غفلت های فرهنگی هستیم و رهبر انقلاب نیز در مراسم تحلیف رئیس جمهور دولت چهاردهم تأکید کردند که همگان می دانند همیشه بران می اولویت ذاتی و اولیه فرهنگ است، با این وجود و در شرایط فعلی می بینیم که مسائل اقتصادی پرنرنگ تر از چالش های فرهنگی مطرح می شود. متأسفانه غفلت فرهنگی عرصه های گوناگونی که برای برنامه ریزی های کشور طراحی می شود، حتی در مجلس شورای اسلامی ما نیز به چشم می خورد. وی بایان این که وزیر فرهنگ و ارشادی که انتخاب می شود باید شخصیت فرهنگی باشد، توضیح داد: وزیر در چنین دستگاهی باید خودش فرهنگی باشد و از دیدگاه عمیق و همه جانبه ای نسبت به تمامی

ساحت های فرهنگ برخوردار باشد. علاوه بر این ما به وزیری در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نیاز داریم که مرد میدان باشد؛ به این دلیل که میدان فرهنگ، میدانی فراخ است و وزیر در چنین فضایی باید با روحیه جهادی و مستمر در این عرصه حاضر شود. بانکی پور با تأکید بر این که گزینه های متعددی به رئیس جمهور معرفی می شود و مهم انتخاب فرد اصلح است، افزود؛ وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی باید جزو بهترین وزرای کشور باشد؛ چراکه عنصر بسیار مهمی محسوب می شود. در مجلس نیز مطابق ملاک هایی که رهبر انقلاب فرمودند، حساسیت هایی روی گزینه هایی که معرفی می شوند، خواهیم داشت و به کسی رای می دهیم که سابقه تنش نداشته باشد، همچنین از خلوص نیت، خدامی و بصیرت ثابت شده برخوردار باشد.

نظر

وقایع نگاری تاریخی با حکمرانی فرهنگی

سیدمسعود شجاعی طباطبایی، هنرمند کاریکاتوربست بر حاکمیت عدالت فرهنگی در حکمرانی فرهنگی کشور تأکید کرد و به جام جم گفت؛ عدالت فرهنگی یعنی تمرکززدایی واگر کسی علاقه مند باشد بتواند کار کند و از امکان بهره مند شود. هم اکنون بیشتر موزه ها و کارای های مهم و اسناد دارد در مرکز تجميع شده، درحالی که در شهرستان ها استعداد های بسیاری وجود دارد که به حمایت نیاز دارند. وی با تأکید بر این که وقایع نگاری تاریخی از منظر رویدادهای فرهنگی و هنری می تواند یکی از بخش های مهم حکمرانی فرهنگی کشور را تشکیل دهد، افزود؛ در تمام دنیا آژانس های عکس منبع خوبی برای وقایع نگاری تاریخی هستند؛ همین حالا وقتی ما در خصوص جنگ تحمیلی در اینترنت جست وجو می کنیم، می بینیم بیشتر عکس ها در مورد عملیات فروغ جاویدان گروهک تروریستی منافقین است و گویی وقایع نگاری تاریخی ما از طریق این عکس ها روایت می شود. زمانی که حادثه ای ترویرستی در خوزستان در سال ۹۷ رخ داد، بلافاصله عکس هایی از این حادثه در آژانس های عکس مطرح دنیا مانند getty قرار گرفت.

سیاست گذاری برای فناوری های جدید

زدودن خرافات از فرهنگ

توجه به اسناد بالادستی

اشراف به حاکمیت فرهنگی

حل مسائل با رویجه جهادی

ایده های توافق ساز برای حاکمیت فرهنگی

حل رشد نامتوازن فرهنگی